C/2025/492

29.1.2025 г.

P10_TA(2024)0025

Мобилизиране на средства от Европейския фонд за приспособяване към глобализацията: заявление от Белгия — EGF/2024/001 BE/Match-Smatch

Резолюция на Европейския парламент от 22 октомври 2024 г. относно предложението за решение на Европейския парламент и на Съвета за мобилизиране на Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници във връзка със заявление от Белгия – EGF/2024/001 BE/Match-Smatch (COM(2024)0275 – C10-0101/2024 – 2024/0226(BUD))

(C/2025/492)

Европейският парламент,

— като взе предвид предложението на Комисията до Европейския парламент и Съвета (COM(2024)0275 – C10-0101/2024),

— като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/691 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. относно Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници (ЕФПГ) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1309/2013 ([1]) („Регламент за ЕФПГ“),

— като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021 – 2027 ([2]), изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/765 ([3]), и по-специално член 8 от него,

— като взе предвид Междуинституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси ([4]), и по-специално точка 9 от него,

— като взе предвид писмото на комисията по заетост и социални въпроси,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджети (A10-0009/2024),

А. като има предвид, че Съюзът създаде законодателни и бюджетни инструменти, за да осигури допълнителна подкрепа за работници, които са засегнати от последиците от големи структурни промени в моделите на световната търговия или от последиците на световната финансова и икономическа криза, както и за да подпомогне тяхната реинтеграция на пазара на труда; като има предвид, че тази помощ се предоставя чрез финансова подкрепа за работниците и дружествата, за които те са работили;

Б. като има предвид, че Белгия подаде заявление EGF/2024/001 BE/Match-Smatch за финансово участие от Европейския фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ) след общо 513 съкращения ([5]) в икономическия сектор от разделение 2 по NACE Rev. 47 („Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“) в провинциите Ено (BE32), Лиеж (BE33) и Намюр (BE35), с 444 съкращения в рамките на референтния период за заявлението от 11 декември 2023 г. до 11 април 2024 г. и 69 съкращения преди или след референтния период;

В. като има предвид, че заявлението се отнася до 444 съкращения на работници, чиято дейност в Match-Smatch е прекратена, в рамките на референтния период за заявлението;

Г. като има предвид, че заявлението се отнася до 69 съкращения на работници, чиято дейност е прекратена преди или след четиримесечния референтен период, където може да се установи ясна причинно-следствена връзка със събитието, довело до прекратяване на дейността на съкратените работници по време на референтния период, както се изисква в член 6, втора алинея от Регламента за ЕФПГ;

([1]) ОВ L 153, 3.5.2021 г., стр. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj.
([2]) ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([3]) Регламент (ЕС, Евратом) 2024/765 на Съвета от 29 февруари 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021 – 2027 (ОВ L, 2024/765, 29.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).
([4]) ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([5]) По смисъла на член 3 от Регламента за ЕФПГ.

Д. като има предвид, че заявлението се основава на критериите за намеса по член 4, параграф 2, буква а) от Регламента за ЕФПГ, съгласно които следва да е налице прекратяване на дейността на най-малко 200 съкратени работници за референтен период от четири месеца в дадено предприятие в държава членка, включително съкратени работници при негови доставчици и производители надолу по веригата и/или самостоятелно заети лица, чиято дейност е била прекратена;

Е. като има предвид, че белгийският сектор на търговията на дребно с хранителни продукти отбеляза значителен спад в обема на продажбите през 2023 г. поради енергийната и инфлационната криза и увеличеното трансгранично пазаруване и електронната търговия;

Ж. като има предвид, че Match-Smatch беше в затруднено икономическо положение в продължение на няколко години и в крайна сметка отчете брутна оперативна загуба в размер на 36,5 милиона евро през 2022 г., и за да предотврати по-нататъшното натрупване на загуби, Match-Smatch прие предложението на Colruyt Group да придобие 57 от 84-те магазина през септември 2023 г., като поеме и персонала на магазините (1 069 души); като има предвид, че други осем магазина бяха прехвърлени към Carrefour, Delhaize, Intermarché и Delfood;

З. като има предвид, че в резултат на това общо 513 служители са били обект на процедура за колективни съкращения: 339 служители от 19-те магазина, за които не можа да бъде намерен купувач, както и 174-те служители от централата на Match-Smatch;

И. като има предвид, че са спазени изискванията, определени в националното законодателство и в законодателството на Съюза относно колективните съкращения;

Й. като има предвид, че икономическата криза, причинена от пандемията от COVID-19, ускори търсенето на по-квалифицирани работници на белгийския пазар на труда, което затрудни повторното включване на бившите работници на Match-Smatch на пазара на труда;

К. като има предвид, че финансовият принос от ЕФПГ следва да бъде насочен главно към активни мерки на политиката на пазара на труда и персонализирани услуги, целящи бързото реинтегриране на бенефициерите на достойни и устойчиви работни места във или извън първоначалния сектор на тяхната дейност и същевременното им подготвяне за една по-екологична и по-цифровизирана европейска икономика;

Л. като има предвид, че преразглеждането на многогодишната финансова рамка (МФР) намалява максималния годишен размер на ЕФПГ от 186 милиона евро на 30 милиона евро (по цени от 2018 г.), както е посочено в член 8 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета, изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/765; като има предвид, че Комисията следва да следи отблизо прилагането на ЕФПГ и че всички институции следва да предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че въпреки тези съкращения съкратените работници могат да разчитат на солидарността на Съюза чрез подкрепа от ЕФПГ;

1. изразява съгласие с Комисията, че условията по член 4, параграф 2, буква а) от Регламента за ЕФПГ са изпълнени и че Белгия има право на финансов принос в размер на 2 661 564 EUR съгласно посочения регламент, което съставлява 85 % от общите разходи в размер на 3 131 252 EUR, като те включват разходи за персонализирани услуги в размер на 3 009 752 EUR и разходи за дейности по подготовка, управление, информация и публичност, контрол и докладване в размер на 121 500 EUR;

2. отбелязва, че белгийските органи са подали заявлението на 3 юни 2024 г. и че след като Белгия е предоставила допълнителна информация, Комисията е приключила оценката си на 16 септември 2024 г. и е уведомила Парламента за това на същия ден;

3. отбелязва, че заявлението се отнася до общо 513 съкратени работници, чиято дейност в Match-Smatch е била прекратена; отбелязва освен това, че общо 365 съкратени работници ще бъдат бенефициери от целевата група и се очаква да вземат участие в мерките;

4. отбелязва, че Белгия е подала заявление за съфинансиране от ЕФПГ за подпомагане единствено на бившите работници от Match-Smatch, живеещи във Валония, предвид положението на регионалния пазар на труда (равнище на безработица от 8,2 % през 2023 г.) и тъй като над 70 % от съкращенията са концентрирани във Валония;

5. отбелязва, че половината от съкратените работници от Match-Smatch (46 %) са на възраст петдесет или повече години – възрастова група, която е изправена пред повече пречки пред заетостта, и че през последното тримесечие на 2023 г. е имало разлика от 18,3 процентни пункта между равнището на заетост за възрастовата група 20 – 54 години (76,8 %) и равнището на заетост за възрастовата група над 55 години (58,5 %) на национално равнище ([6]); подчертава, че преквалификацията и повишаването на квалификацията на работниците в съответствие с търсенето на пазара на труда на квалифицирани работни места ще представлява предизвикателство, особено като се има предвид големият брой уволнени по едно и също време хора;

6. приветства факта, че съгласуваният пакет от персонализирани услуги е изготвен от Белгия в консултация с бенефициерите от целевата група, техните представители и социалните партньори, за да станат засегнатите области и цялостният пазар на труда по-устойчиви и издръжливи в бъдеще;

([6]) Statbel. Emploi et chômage (13 юни 2024). Chiffres.

7. припомня, че персонализираните услуги, които ще бъдат предоставени на работниците и на самостоятелно заетите лица, включват следните действия: информационни услуги, професионално ориентиране и съдействие при пренасочване, обучение, преквалификация и професионално обучение, подкрепа за започване на стопанска дейност, както и стимули и помощи;

8. припомня, че белгийските органи гарантират, че равенството между мъжете и жените и интегрирането на измерението на равенството между половете са неразделна част и се насърчават през целия период на изпълнение;

9. припомня, че белгийските органи следва да посочват произхода и да гарантират видимостта на финансирането от Съюза, а така също и да подчертават добавената стойност на интервенцията на Съюза, като осигуряват последователна, ефективна и целенасочена информация за различни видове публика, включително целенасочена информация за бенефициерите, местните и регионалните органи, социалните партньори, медиите и обществеността;

10. приветства факта, че с цел изготвяне на надежден пакет от съобразени с конкретните нужди мерки в подкрепа на усилията на работниците да се върнат на работа, Регионалната публична служба по заетостта и професионалното обучение на Валония (Le Forem), профсъюзите (FGTB и CSC) и други партньори се срещнаха няколко пъти през 2024 г., за да разберат по-добре потребностите от преквалификация на работниците, че със социалните съветници, които са придружавали работниците след тяхното уволнение, също са били проведени консултации и че тези срещи са довели до съгласуван пакет от мерки по ЕФПГ, който е в съответствие с член 7, параграф 4 от Регламента за ЕФПГ;

11. приветства включването на модул относно кръговата икономика и ефективното използване на ресурсите, който беше разработен за бивши работници в Swissport (EGF/2020/005 BE/Swissport), като част от стандартно предлаганото от Регионалната публична служба по заетостта и професионалното обучение (Forem) обучение, което ще бъде съфинансирано от Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+); в този контекст отново изтъква важната роля, която Съюзът следва да играе за осигуряването на необходимите квалификации за двойната трансформация; решително подкрепя факта, че през периода на изпълнение на МФР от 2021 до 2027 г. ЕФПГ ще продължи да проявява солидарност със засегнатите лица и да задържа вниманието върху последиците при преструктуриране за работниците; призовава при бъдещи заявления да се осигури максимална съгласуваност на политиките;

12. счита, че е социална отговорност на Съюза да предостави на съкратените работници необходимите квалификации за цифровата и екологичната трансформация на промишлеността и икономиката на Съюза, които също ще окажат въздействие върху пазара на труда; поради това призовава да се обърне специално внимание на квалифицираното образование в относимите области, включително професионалното обучение;

13. отбелязва, че белгийските органи са започнали да предоставят персонализирани услуги на бенефициерите от целевата група на 1 януари 2024 г. и че с оглед на това разходите за мерките ще са допустими за финансов принос от ЕФПГ в периода от 1 януари 2024 г. до 24 месеца след датата на влизане в сила на решението за финансиране;

14. отбелязва, че Белгия е започнала да извършва административни разходи по прилагането на ЕФПГ на 22 септември 2023 г. и че с оглед на това разходите за дейности по подготовка, управление, информация и публичност, контрол и докладване ще бъдат допустими за финансов принос от ЕФПГ в периода от 22 септември 2023 г. до 31 месеца след датата на влизане в сила на решението за финансиране;

15. подчертава, че белгийските органи са потвърдили, че допустимите дейности не получават помощ от други фондове или финансови инструменти на Съюза и че принципите за равно третиране и недискриминация ще бъдат спазвани при достъпа до предложените действия и тяхното изпълнение;

16. заявява отново, че помощта от ЕФПГ не трябва да замества действията, които са задължение на предприятията по силата на националното законодателство или на колективни трудови договори, нито каквито и да е обезщетения или права на съкратените работници, за да се гарантира, че предоставените финансови средства са с изцяло допълващ характер; припомня, че държавите членки, които кандидатстват за подкрепа от ЕФПГ, трябва да гарантират, че изискванията относно колективните уволнения, предвидени в националното право или правото на Съюза, са спазени и че съответното дружество е предприело необходимите действия по отношение на своите работници;

17. одобрява приложеното към настоящата резолюция решение;

18. възлага на своя председател да подпише настоящото решение заедно с председателя на Съвета и да осигури публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*;

19. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция, включително и приложението към нея, съответно на Съвета и на Комисията.

ПРИЛОЖЕНИЕ

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за мобилизиране на средства от Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници във връзка със заявление от Белгия (EGF/2024/001 BE/Match-Smatch)

(Текстът на това приложение не е възпроизведен тук, тъй като той съответства на окончателния акт, Решение (ЕС) 2024/2854.)